

Datum

2021-02-04

Vår referens

Åsa Lindberg

Utvecklingssekreterare

asa.lindberg@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Återrapportering stimulansmedel inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa 2020 FSN-2021-178

Sammanfattning

Malmö stad har beviljats statliga stimulansmedel inom området psykisk hälsa för år 2020. Funktionsstödsförvaltningen redogör i ärendet för hur dessa medel använts.

Förslag till beslut

1. Funktionsstödsnämnden godkänner återrapporteringen av stimulansmedel inom ramen för Uppdraget psykisk hälsa 2020.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse FSN 210222 - Återrapportering av stimulansmedel inom ramen för Uppdrag psykisk hälsa 2020
- Beslut ASN 210128 (§21) Rapportering avseende stimulansmedel inom området psykiskt hälsa år 2020 samt planering för år 2021
- Tjänsteskrivelse ASN 210128 - Rapportering avseende stimulansmedel inom området psykisk hälsa år 2020 samt planering för år 2021

Beslutsplanering

Funktionsstödsnämndens arbetsutskott 2021-02-11

Funktionsstödsnämnden 2021-02-22

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden (ASN)

Ärendet

Se längre ner i denna tjänsteskrivelse (från sidan 2).

Överenskommelser mellan Socialdepartementet och SKR

Socialdepartementets satsning *Plan för riktade insatser för området psykisk hälsa (PRIO-plan)*, beslutades 2012 och har lett till årliga överenskommelser mellan Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Överenskommelserna fastställer inriktningsmål samt ger kommuner och regioner möjlighet att ta del av statligt utvecklingsstöd.

Överenskommelse om insatser inom området psykisk hälsa 2020 beslutades av regeringen den 6 februari 2020. Den bygger på tidigare överenskommelser mellan staten och SKR och har som syfte att stödja ett fortsatt utvecklingsarbete utifrån de lokala och regionala handlingsplaner som tagits fram i enlighet med 2016-2018 års överenskommelser. Vidare ska överenskommelsen bidra till bättre förutsättningar för regioner och kommuner att arbeta utifrån bästa tillgängliga kunskap samt att initiera eller utveckla särskilda vårdformer och effektiva målgruppsanpassade insatser för att förebygga psykisk ohälsa och öka tillgängligheten och kvaliteten i vården för de som redan har drabbats.

Handlingsplaner i Skåne och Malmö

Malmö stads lokala handlingsplan för 2020 är en revidering av 2019 års handlingsplan och omfattar arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) och funktionsstödsförvaltningen (FSF). Den bygger på de fem fokusområden som SKR fastställt i den nationella överenskommelsen 2019. Malmö stads lokala handlingsplaner utgår från Skånegemensam analys¹ och handlingsplan² som årligen följs upp, revideras och kompletteras av Skånes Kommuner (SK) och Region Skåne.

Fördelning av allmänna stimulansmedel i Malmö stad

Malmö stad har tilldelats 9 995 307 kronor i allmänna stimulansmedel för riktade insatser inom området psykisk hälsa år 2020 som fördelats enligt nedan.

Förvaltning	Belopp (kr)
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen	4 500 000
Funktionsstödsförvaltningen*	5 495 307
Totalt	9 995 307

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) har tilldelats 4 500 000 kronor av de allmänna stimulansmedlen enligt överenskommelse mellan förvaltningsdirektörerna på ASF och FSF.

Funktionsstödsförvaltningen (FSF) har tilldelats 5 495 307 kronor varav 70 307 kronor som avser kostnader för samordning av de två samverkansforumen psykisk hälsa för barn respektive vuxna, styrgrupp socialpsykiatri samt Världsdagen för psykisk hälsa.

¹ Skånes läns gemensamma analys, Överenskommelse psykisk hälsa 2018 (uppdaterad för 2019)

² Skånes läns gemensamma handlingsplan, Överenskommelse psykisk hälsa 2018 (uppdaterad för 2019)

925 000 kronor avser kostnader för gemensamma aktiviteter mellan ASF och FSF. De gemensamma aktiviteterna inkluderar utbildningar i återhämtningsinriktat arbetssätt, planeringsdagar för styrgrupp socialpsykiatri, omkostnader för att arrangera storstadsnätverket socialpsykiatri, deltagande i nationell konferens gällande Första hjälpen till psykisk hälsa samt IPS-tjänst på Beröendecentrum.

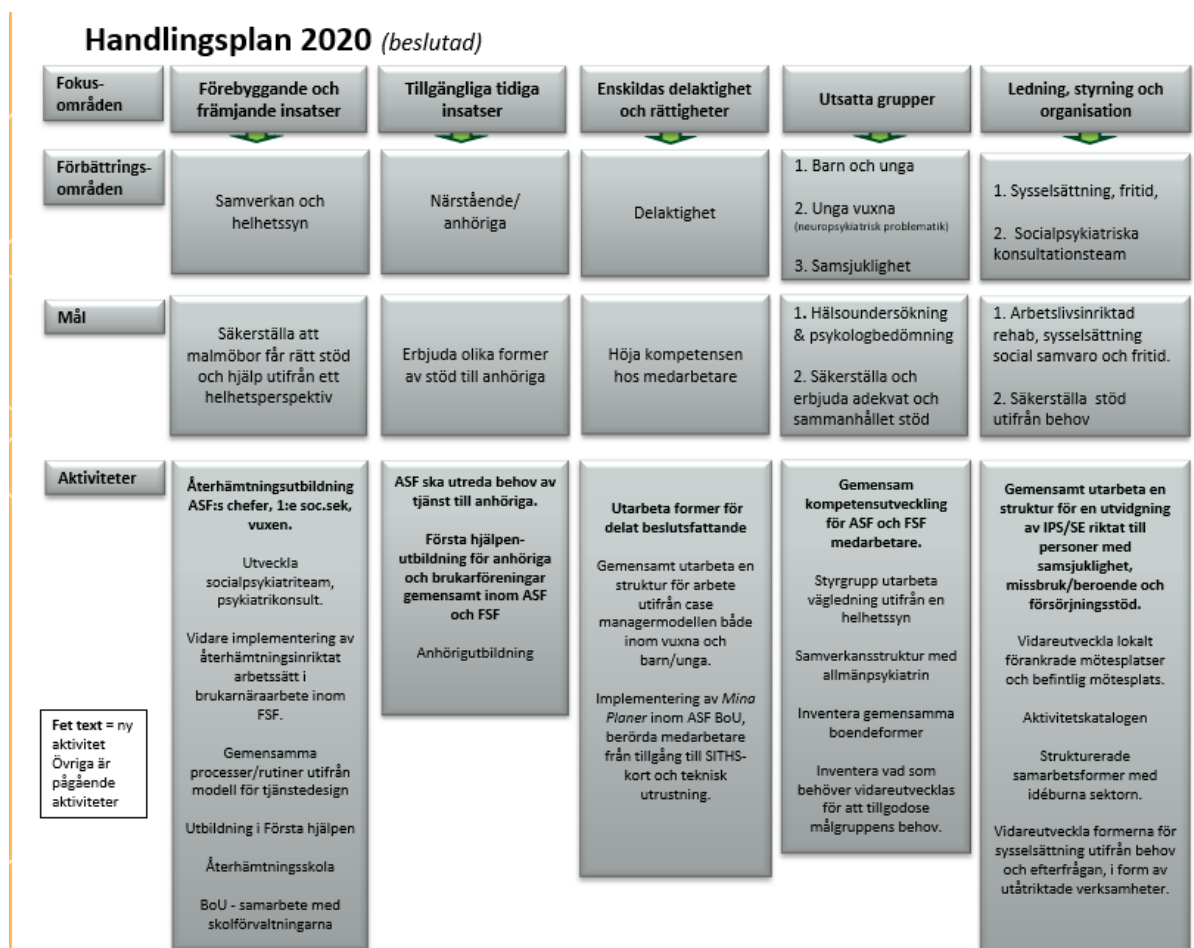
FSN ansvarar för att rekvirera och administrera stimulansmedel i Malmö stad efter beslut av Kommunstyrelsen våren 2017 (STK-2017-92). FSF ska genom samverkan med ASF och hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen (HVOF) gemensamt överenskomma hur stimulansmedlen ska fördelas (FSN-2017-171).

Rapportering till SKR

Kommuner och regioner ska redovisa till SKR hur 2020 års stimulansmedel har använts. Redogörelse för 2020 ska ske senast 31 januari 2021. Malmö stads återsrapportering av 2020 års erhållna stimulansmedel görs av FSF efter samråd med ASF.

Malmö stads handlingsplan 2020

Handlingsplanen bygger på förbättringsområden inom de fem fokusområden som SKR fastställt år 2019 i den nationella överenskommelsen med regeringen. De förbättringsområden som prioriterats i handlingsplanen syftar till att fortsätta utvecklingsarbeten som påbörjats under tidigare år. Respektive förbättringsområde innefattar mål med tillhörande aktiviteter.

Nedan redovisas de aktiviteter som genomförts eller påbörjats under år 2020. En del aktiviteter har fått skjutas fram på grund av situationen med Covid-19.

FOKUSOMRÅDE 1 – Förebyggande och främjande insatser

Förbättringsområde: Samverkan och helhetssyn

Socialpsykiatriska team

Inom Malmö stad finns två socialpsykiatriska team som båda arbetar förvaltningsövergripande men har sin förankring i ASF respektive FSF, arbetsformerna skiljer sig utifrån respektive förvaltnings förutsättningar och behov.

FSF:s socialpsykiatriska team som består av två medarbetare arbetar aktivt för att Malmöbor med psykisk ohälsa ska få rådgivning och tillgång till adekvat stöd.

Teamet vänder sig till personer med psykisk ohälsa och de som möter personer med psykisk ohälsa som vän/anhörig eller i sitt arbete. Teamet ger råd, stöd, konsultation och kan hjälpa personer med psykisk ohälsa att kartlägga behov, hjälpa till i kontakten med socialtjänst och sjukvård eller med att hitta rätt personer och instanser för att till exempel ansöka om stöd. Med anledning av pågående pandemi sker möten digitalt eller utomhus i parker och trädgårdar. Teamet har även utökat tillgängligheten för rådgivning via telefon. Efterfrågan på socialpsykiatriska teamet har ökat. Under 2020 har teamet haft kontakt med 109 personer varav 46 avslutats då behovet av insatser/stöd tillgodosetts på annat sätt alternativt att behov ej längre föreligger. Under 2019 hade teamet kontakt med 60 personer varav 40 avslutades efter samordning, vägledning och/ eller operativt arbete.

Inom ASF har en översyn av förvaltningens socialpsykiatriska team, bestående av fem medarbetare, pågått under året i samband med förvaltningens organisationsförändring. Teamet har organiserats under en sektion inom avdelning ekonomiskt bistånd och boende och teamets uppdrag håller på att tydliggöras.

Samverkan barn och unga

Samverkan Barn och Unga i Malmö (SBUM) är ett samverkansforum mellan Malmö stad (Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, fritidsförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadskontoret), Polisen och Region Skåne (första linjen BUP).

Under år 2020 har formerna för ett projekt utarbetats gemensamt. Projektet ska starta under år 2021 och syftar till att utveckla en samverkansmodell kring tidigt stöd till barn och unga.

Integrerade arbetsätt

Inom socialpsykiatrin har ett fortsatt aktivt arbete skett för att möjliggöra en sammanhållen vård- och stödprocess för målgruppen personer med psykisk funktionsnedsättning. En del i arbetet är det pågående FINSAM-projektet Integrerat FACT-team mellan Malmö stad och Region Skåne, som startade 2018. Projektets styrgrupp har beslutat om fortsatt implementering av arbetsformerna. Implementering av ytterligare ett team påbörjades i oktober månad och under 2021 planeras för fortsatt implementeringen av ytterligare ett team.

Återhämtningsinriktat arbetsätt

Inom det socialpsykiatriska fältet som utgår ifrån avdelning Myndighet och socialpsykiatri har återhämtningssatsningen fortsatt under året. För att ytterligare stärka upp det brukarnära arbetet har beslut tagits om införande av en ny roll, stödpedagog med utökat uppdrag i avdelningens LSS-boenden och likvärdiga roller inom SoL-boenden och boendestöd. Workshop har även genomförts med avdelningens chefer för värdefull input och dialog vilket resulterat i en genom-

arbetad modell för hur avdelningens återhämtningsinriktade arbetssätt ska ske utifrån bred sam- syn. Samtliga medarbetare har tidigare gått utbildning i återhämtningsinriktat arbetssätt. Plane- rade utbildningar i återhämtningsinriktat arbetssätt inom båda förvaltningarna har inte kunnat genomföras i planerad omfattning med anledning av covid-19 och har skjutits upp i förhoppning om snar uppstart 2021.

Återhämtningsskola

”Återhämtningsskola” inom FSF erbjuder kurser för personer med psykisk ohälsa som lever med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning. Båda kursledarna har egen erfarenhet av psykisk ohälsa och kursen ger utrymme för ömsesidigt lärande om den egna återhämtningsprocessen. Deltagarna får under kursen möjlighet att utforska, utveckla och utnyttja egna resurser och färdigheter i en stödjande och utvecklande lärmiljö. Återhämtningsskolan är ett samarbete mellan psykosmottagningen, Region Skåne och avdelning Myndighet och socialpsykiatri. Under året har inga kurser erbjudits med anledning av covid-19. Malmö stads kursledare, som i grunden är friskvårdspedagog, har istället bidragit vid digitala föreläsningar och erbjudit kreativt skapande på mötesplats Vänkretsen i begränsade sammanhang.

Gemensamma processer/ rutiner utifrån modell för tjänstedesign

ASF, FSF och HVOF har genomfört en utredning kring samordning och samverkan mellan förvaltningarna kring personer som har behov av insatser från mer än en förvaltning. Utredning- en har resulterat i en nulägesbeskrivning samt identifiering av när och varför organisatoriska mellanrummen uppstår. De identifierade bristerna ger information att beakta inför revidering av samverkansprocesser och rutiner. Nulägesbeskrivningen innehåller även framtagna förbättrings- förslag. Utredningen har lämnats till förvaltningsdirektörerna som har gett ansvariga verksam- hetschefer fortsatt uppdrag att genomföra förändringar på operativ nivå enligt förslag.

FOKUSOMRÅDE 2 – Tillgängliga insatser

Förbättringsområde: Anhöriga

Anhörigkonsulenterna inom funktionsstödsförvaltningen har på grund av covid-19 ställt in gruppaktiviteter i form av planerade informations-/temakvällar och HälsoCirkeln. De har dock erbjudit enskilda stödsamtal per telefon, genom besök eller genom walk and talk.

Översyn inom ASF kring behov av en tjänst som samordnar eller arbetar med stöd till anhörig till personer med missbruk, har inte genomförts under året. ASF erbjuder stöd till anhöriga ge- nom verksamheten på Öppenvårdshuset Gustav.

FOKUSOMRÅDE 3 – Enskildes delaktighet och rättigheter

Förbättringsområde: Delaktighet

Delat beslutsfattande

Delat beslutsfattande är en av rekommendationerna i de Nationella riktlinjerna för vård och stöd vid schizofreni eller schizofrenilikande tillstånd. Delat beslutsfattande (Shared Decision Making, SDM) är ett arbetssätt för att öka individens delaktighet i vården och omsorgen och syftar till att främja återhämtning genom att hjälpa individen att spela en aktiv roll i beslut som rör dennes hälsa samt vård och stöd, förmedla information om alternativ, tydliggöra personens egna prefe- renser och fatta gemensamma beslut om behandling eller stödinsatser. FSF arbetar med delat beslutsfattande inom ramen för det återhämtningsinriktade arbetssättet som genomsyrar det dagliga arbetet i verksamheterna.

Mina planer Barn och familj

ASF och FSF medverkar i en pilot tillsammans med Region Skåne i syfte dels att säkra upp att ärenden som rör barn kan hanteras i verksamhetssystemet *Mina Planer*, dels att undersöka vad som krävs för att samtliga involverade parter ska kunna nyttja systemet. Målet är att samtliga Samordning vid utskrivning (SVU) och Samordnad individuell plan (SIP) som rör barn, ska hanteras fullt ut via *Mina planer* i samverkan med Region Skåne. I slutet av november påbörjades sista etappen av implementering av *Mina Planer* inom verksamhetsområdet Barn och familj. Det innebär att medarbetare utbildas och tillhandahålls med SITHS-kort och teknisk utrustning. Arbetet planeras slutföras under första halvåret 2021.

FOKUSOMRÅDE 4 – Utsatta grupper

Förbättringsområde: Barn och unga, Unga vuxna

ASF har tillsammans med FSF arbetat fram en rutin och checklista för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan förvaltningarna när det gäller ASF:s placering av barn med funktionsnedsättning inom FSF:s barnboenden. Den gäller framförallt när ASF måste placera barn på barnboende akut men även under längre tid.

Den specialpedagog som arbetar på Kriscentrum boende för stöd till barnen som är placerade där med sina mammor, har fortsatt under 2020.

ASF har uppmärksammat behovet av att förstärka Skolfam (skolsatsning inom familjehemsvården) med ytterligare en psykologtjänst på 50%, för konsultativt stöd vid familjehemsplaceringar. Under året har uppdragsbeskrivning för tjänsten tagits fram, samverkats och beslutats. Rekrytering av erfaren och kvalificerad psykolog har påbörjats under november 2020.

ASF och Barn- och ungdomspsykiatri (BUP), Region Skåne har arbetat fram en överenskommelse kring en psykolog med särskilt ansvar för barn placerade på förvaltningens Stödboenden och Enebackens barnhem. Psykologen kommer att vara anställd på BUP. Syftet är att fånga upp psykisk ohälsa hos de placerade barnen och ungdomarna samt korta vägarna till insatser. Arbetet planeras att starta upp under 2021.

Förbättringsområde: Samsjuklighet

Samverkansprojekt ASF/FSF

Lednings-/styrgruppen för socialpsykiatri, med representation av avdelnings- och enhetschefer från ASF och FSF, har tillsatt ett projekt med uppdrag att prova och vidareutveckla en arbetsmodell/arbetsprocess för samverkan mellan ASF och FSF gällande personer i hemlöshet med psykisk funktionsnedsättning eller samsjuklighet. Projektet startade under hösten 2020 och kommer att fortsätta under 2021. I uppdraget ingår att identifieras utmaningar i arbetsmodellen, testa och föreslå lösningar på dessa utmaningar, tydliggöra vilka insatser som finns för målgruppen och lyfta eventuella glapp i utbudet. Målet är att modellen även ska kunna appliceras i samverkan kring andra målgrupper som har behov av insatser från mer än en förvaltning.

FOKUSOMRÅDE 5 – Ledning, styrning och organisation

Förbättringsområde: meningsfull sysselsättning, fritid och arbetsrehabilitering

Samverkan med idéburna organisationer

Samverkan med idéburna organisationer sker utifrån beslutad samverkansstruktur i funktionsstödsförvaltningen. Vid inflytandeseminarium hösten 2019 önskade idéburna organisationer en vidareutveckling inom tre områden; Fänrik Rum Fem, utbildning i Första hjälpen till psykisk hälsa och ”Återhämtningshus”.

Fänrik Rum Fem

Fänrik Rum Fem stängdes för besök mars 2020 p.g.a pandemin. Beredningsgruppen har därefter behövt hitta nya arbetsformer. Under året har Aktivitetskatalogen bidragit till förbättrad marknadsföring genom informationsspridning. Genomlysning av informationsmaterial utifrån "Klarspråk" pågår i samarbete med förvaltningens tillgänglighetssamordnare och kommunikatörer.

Utbildning Första Hjälpen till psykisk hälsa

Utifrån önskemål har funktionsstödsförvaltningen erbjudit två till fyra platser per utbildningsomgång till idéburna organisationer. Två utbildningsomgångar genomfördes våren 2020 där totalt fyra personer från idéburna organisationer deltog, därefter behövde utbildningen pausas med anledning av covid-19.

Aktivitetskatalog

Aktivitetskatalogen är en digital portal som lanserades mars 2020. Målgruppen är Malmöbor som söker aktiviteter riktade till personer med erfarenhet av psykisk ohälsa. Aktivitetskatalogen innehåller kalender med aktiviteter, länkar till föreningar och verksamheter samt tips på var man kan vända sig vid behov av stöd. Innehåll och utveckling sker i samverkan med idéburna organisationer och arbete pågår med att utforska tekniska tillgänglighetsfunktioner som kan underlätta för målgruppen att ta del av information om de olika aktiviteterna. Aktivitetskatalogen har sedan mars arbetat aktivt och uppsökande med att hitta aktiviteter som erbjuds under covid-19 och informerat om vad föreningarna och andra verksamheter gör för att möta Malmöbon.

IPS-specialist

Finansieringen avser en IPS-specialist som är placerad i läkemedelsteamet inom Region Skåne, Beroendecentrum. Vid årets början hade 17 deltagare stöd av IPS och under året har ytterligare 10 patienter fått möjlighet till IPS-stöd. Sammanlagt har 27 deltagare kommit i kontakt med IPS och getts stöd med mål att komma ut i arbete eller studier. Vid årets slut finns det 18 aktiva deltagare. På grund av rådande pandemi och en ansträngd arbetsmarknad har IPS-processerna blivit något längre än vanligt. Under året har en dialog mellan ASF och FSF påbörjats för att gemensamt utarbeta en struktur för en utvidgning av Individual Placement and Support³ (IPS) riktat till personer med samsjuklighet, missbruk/beroende och försörjningsstöd. ASF har påbörjat arbetet kring att undersöka behov och möjligheter att införa IPS och även Supported Employment⁴ (SE).

³ IPS är ett individanpassat stöd till arbete som innebär att personer med funktionsnedsättning får hjälp att genast hitta ett arbete som passar dem. Detta skiljer sig från en arbetsinriktad rehabilitering som innebär att bedömning av arbetsförmåga och arbetsträning har föregått anställning.

⁴ SE är en metod för att arbeta med personer med funktionsnedsättning och personer som har en utsatt eller missgynnad situation, så att de kan få/ återgå till, och behålla en anställning på den öppna arbetsmarknaden.

Lokalt förankrad mötesplats

Uppstart av mötesplats Nydala skedde under våren. Samskapande har varit ledordet redan på idéstadiet vid uppstart av mötesplatsen och arbetet inleddes med en behovsinventering genom enkät riktad till kända personer i närområdet som tillhör målgruppen. Önskemålen har initialt behövt anpassas då enbart uteaktiviteter genomförts med anledning av covid-19. Under oktober månad öppnades det upp för begränsade inomhusaktiviteter samtidigt som utomhusaktiviteter fortsatt erbjudas för de som inte vill eller har möjlighet att komma in på verksamheten. Ett samarbete har även etablerats med boendestödjarna i området som fått möjlighet att träffa brukare på Nydalas uteplats över en kopp kaffe de tillfällen brukaren ej vågat släppa in boendestödjaren p.g.a covid-19.

Ansvariga

Sema Soer Avdelningschef

Tarek Borg Förvaltningschef